

Beleid en praktijk rond grensoverschrijdend gedrag in de Vlaamse universiteiten

Hoorzitting in de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement op 24 november 2022

Rector Van de Walle en Rector Sels

De universitaire context

- Open, lerende omgeving, met intensieve samenwerkingsrelaties en weinig strikt gedefinieerde omgangsvormen
 - tussen studenten in onderwijscontext (en erbuiten bv. studentenverenigingen)
 - tussen personeelsleden met gedeelde (onderzoeks-) doelen
 - tussen personeel en studenten (begeleiding masterproef, doctoraat, etc.)
- Met vaak beoordelingssituaties en ongelijke machtsverhouding
 - student – docent
 - doctoraatstudent – promotor
 - stagiair - stagebegeleider
 - medewerker – leidinggevende
 - collega – collega in beoordelingscommissie
- Leeftijd fase van studenten waarbij grenzen verkend worden en identiteit wordt vorm gegeven

Preventie voorop

- Preventie, bewaking en initiële aanpak van GOG behoort tot ieders verantwoordelijkheid in de dagelijkse werkcontext
- ⇒ Stimuleren en optimaliseren van cultuur en structuur, bv.
 - Evaluatie- en beoordelingsbeleid waarbij integriteit, leiderschap en samenwerking integraal onderdeel van evaluatiecriteria uitmaken
 - Ondersteuning van leidinggevenden bij aanpak, snelle detectie
 - Wegwerken van afhankelijkheid van slechts 1 promotor
 - Afspraken in gedragscode, doopcharter,...
 - Vorming en sensibilisering

Als het misloopt

Herstelgerichte procedures rond grensoverschrijdend gedrag:

- laagdrempelig
- informeel, vertrouwelijk, flexibel volgens de vraag van de melder
- begeleiding en bemiddeling
- oplossings- of herstelgericht

Tuchtprocedures:

- formeel
- juridisch afdwingbaar
- gericht op oordeel en sanctie

Ordemaatregelen

Als het misloopt

Meldpunt / Vertrouwensnetwerk voor grensoverschrijdend gedrag

- Laagdrempelig
- Traject aansluitend bij de wens van de melder, begeleid door vertrouwenspersoon (evenwicht met verantwoordelijkheid HOI voor veilig klimaat)
- Vertrouwelijk – ruimte voor informele aanpak
- Oplossings- of herstelgericht

=> Voorstel om de rol van vertrouwenspersoon voor student decretaal te verankeren om garanties te bieden naar analogie met de welzijnswet voor personeel

Als het misloopt

Tucht

- Wanneer onderwijs-examen-reglement of arbeidsvoorwaarden niet nageleefd worden
 - Na klacht, melding bij de lijnverantwoordelijken, ...
 - Strikte procedures - juridisch afdwingbaar
 - Welomschreven remediërings- en sanctionerende mogelijkheden
 - Gericht op beoordeling door orgaan
- => Universiteiten herzien

Als het misloopt

Ordemaatregelen

- snel
- bij gevaar
- tijdelijk

Beleid en praktijk in beweging: Verleden

- Eigen initiatieven universiteiten
 - Welzijnswetgeving (1996)
 - Charter GOG (2018)
 - Evaluatie van de implementatie van het Charter GOG (begin 2022). Conclusies:
 - ontwikkelend beleid en praktijk
 - verschillen tussen universiteiten
 - GOG-procedures verweven met andere procedures
 - Charter GOG
- => Engagement voor een aangescherpt beleid

Beleid en praktijk in beweging: Toekomst

- Elke universiteit werkt verder
- Binnen VLIR: Engagement voor een aangescherpt beleid op 6 actiedomeinen:
 1. Expliciteren van respectvol gedrag als basis voor preventiebeleid
 2. Beter bekend maken van interne en externe meldingskanalen en verduidelijken wat men kan verwachten
 3. Transparante opvolging van gemelde situaties met garanties en beslissingsbomen
 4. Effectieve tuchtprocedures
 5. Registreren - Rapportering
 6. Elke 3 jaar evaluatie

=> Processen lopen nu